نام و نام خانوادگی :	باسمه تعالی	نام درس : **فارسی**	محل مهر آموزشگاه
نام پدر :	اداره کل آموزش و پرورش استان خراسان جنوبی	تاریخ امتحان : **۱۴۰۲/۳/۱۷**	
شماره اتاق:	مدیریت آموزش و پرورش شهرستان نهبندان	تعداد صفحه : ۳ صفحه	تعداد سوال :
پایه : **هفتم**	**دبیرستان استعدادهای درخشان**– فرزانگان	وقت : ۸۰ دقیقه	زمان شروع : ۸ صبح
	دوره اول متوسطه		

نام و نام خانوادگی و امضای دبیر :	نام و نام خانوادگی و امضای دبیر :
نمره با عدد:	نمره تجدید نظر با عدد:
نمره با حروف :	نمره تجدید نظر با حروف :

سوالات	بارم
معنی لغت (معنی لغات مشخص شده را بنویسید)	**۲**
۱- دهر را رسم و رهِ دیرین است	
۲- اکنون باید که فریدون وار با گرز گاو سار پا به عرصه ی کارزار گذارید	
۳- در ایّام طفولیّت ، متعبّد و شب خیز بودم	
۴- در تنهایی سیمایی محزون و متفکّر داشت	
۵- این یک فراغ و راحت ، دیگر فراق یار است	
۶- با چشم نارنجی رنگش موذیانه چشمک می زد	
۷- هنوز با اراده و سماجت عجیبی به این کار ادامه می داد	
۸- و از عمارت عالی قاپو و منارجنبان ، تعریف ها می کردم	
معنی شعر و نثر (معنی ابیات زیر را به فارسی روان بنویسید)	**۵**
۱-به جان زنده دلان ، سعدیا ، که ملک وجود نیرزد آنکه دلی را ز خود بیازاری	۱
۲-کنون گر دست گیری جای آن هست که گر دستم نگیری رفتم از دست	۱
۳-جهان ، جمله فروغ روی حق دان حق اندر وی ز پیدایی است ، پنهان	۱
۴-بر نامده و گذشته بنیاد مکن حالی خوش باش و عمر بر باد مکن	۱
۵-هجوم فتنه های آسمانی مرا آموخت علم رندگانی	۰/۵
۶-رام از چه شدی ؟ رمیدن آموز	۰/۵
خود ارزیابی	**۲**
۱- در حکایت " چراغ " ، اگر نابینا در پاسخ مرد فضول می گفت (چراغ از بهر بی خردان گمراه است ...) ، به اندازه ی جمله ی حکایت (چراغ از بهر کوردلان تاریک اندیش است ...) زیبا و تاثیر گذار نبود . چرا ؟	
۲- دو معنایی که از عنوان " زندگی حسابی " برمی آید ، چیست ؟	
۳- به نظر شما چه چیزهایی ، زبان فارسی و خطّ فارسی را تهدید می کند ؟	
۴- منظور بازرس از جمله ی (فهمیدم که این شاگردان هرگز چنین روزی را فراموش نخواهند کرد) ، چیست ؟	

www-kanoon-ir

۱	**حفظ شعر**
	۱- .بیت زیر را کامل کنید ..... ندیدم چون تو عبرت نمودم ۲- تک مصراع بعد از بیت (چو عمرم مدتی با گُل گذر کرد / کمال همنشین در من اثر کرد) را بنویسید
۲	**تاریخ ادبیات**
۰/۲۵	۱- من کیستم ؟ شاعر ، نویسنده و سیاستمدار هستم در مشهد متولد شدم و نزد پدر ، شعر و فنون ادب را آموختم . یکی از آثار مهم من " سبک شناسی " است .
۰/۲۵	۲- نویسنده ی کدام یک از آثار زیر صحیح نمی باشد ؟ الف) بهارستان : جامی ☐ ب) گلشن راز : علی اکبر آزادی، متخلص به گلشن ☐ ج) تذکره الاولیا :عطّار نیشابوری ☐ د) کارگران دریا : ویکتور هوگو ☐
۰/۵	۳- " خواجوی کرمانی " ، کتاب ..... را به پیروی از " خسرو وشیرین نظامی " سروده است .
۱	۴- درستی یا نادرستی جمله های زیر را مشخص کنید الف) " نادر ابراهیمی " نخستین کتابش را با نام " سه دیدار با مردی که از فراسوی باور ما آمد " در سال ۱۳۴۱ نوشت . درست ☐ نادرست ☐ ب) داستان آدم آهنی و شاپرک ، برگرفته از کتاب " ملخ شجاع " است. درست ☐ نادرست ☐ ج) " شهریار " ابتدا " بهجت " تخلّص می کرد و به دو زبان فارسی و ترکی شعر می سرود . درست ☐ نادرست ☐ د) آثار (به هوای گل سرخ) و (در کوچه ی آفتاب) نوشته ی " طاهره ایبد " است . درست ☐ نادرست ☐
۴	**دانش زبانی و ادبی**
۱/۲۵	۱- در ستی یا نادرستی جمله های زیر را مشخص کنید الف)در بیت (اینکه خاک سیهَش بالین است اختر چرخ ادب ، پروین است) ، " جابجایی ضمیر " رخ داده است . درست ☐ نادرست ☐ ب) در نگارش عبارت (دوستان همدل ، امان از این املای بی حاصل ، داد از این ضحّاک مار دوش که بُرد از ما طاقت و هوش) از " سجع " بهره گرفته شده است . درست ☐ نادرست ☐ ج) در بیت (گر برکنَم دل از تو و بردارم از تو مِهر آن مِهر بر که افکنم آن دل کجا بَرم ؟) پرسش انکاری به کار رفته است . درست ☐ نادرست ☐ د) رابطه ی فعل " می بیند " به " خواهند دید " مانند رابطه ی " می شنود " به " خواهد شنید " است . درست ☐ نادرست ☐ ی) در عبارت (داشتم تند تند لباس ها و کتاب هایم را توی ساک می گذاشتم که ننه ام پاورچین پاورچین بالای سرم حاضر شد) ، فقط یک قید دیده می شود . درست ☐ نادرست ☐
۰/۷۵	۲- " بُن و گونه ی بُن " را در واژه ی << راه بندان >> نشان دهید و بیفزایید از چه مصدری است ؟ بن : گونه ی بن : مصدر :
۰/۲۵	۳- در کدام عبارت ، واژه ی " مرکب " وجود ندارد ؟ الف) از کتاب فروش دم بازار یک دفترچه ی کاهی خریدم ☐ ب) دمی بعد ، کژال صدای نفس های تلخ گرگ را شنید ☐ ج) جان و دل سعید با صدای دل نواز قرآن آشنا بود ☐ د) قلب ، مهمان خانه نیست که آدم ها بیایند دو سه روزی توی آن بمانند و بعد بروند . ☐
۰/۲۵	۴- نقش ضمیر پیوسته در کدام گزینه متفاوت است ؟ الف) مکن دورم زنزدیکان درگاه ☐ ب) نار خندان باغ را خندان کند صحبت مردانت از مردان کند ☐ ج) اگر بنده کوشش کند بنده وار عزیزش بدارد ، خداوندگار ☐ د) زندگی بر تو می زند لبخند هست وقت شکفتنت امروز ☐

www-kanoon-ir

۵- کدام آرایه در همه ی گزینه ها به کار رفته است ؟ ۰/۲۵

الف) از خدا جوییم توفیق ادب/ بی ادب محروم شد از لطف رب ب) آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرف است با دوستان مروّت با دشمنان مدارا

ج) من اینجا چون نگهبانم تو چون گنج/تو را آسودگی باید مرا رنج د) سه روز دیگر پیش من برگرد نه پیاده و نه سواره ، با پیش کشی و بدون پیش کش

۱- جناس ☐ ۲- تشبیه ☐ ۳- تضاد ☐ ۴- مراعات نظیر ☐

۶- در کدام گزینه نوع " را " متفاوت است ؟ ۰/۲۵

الف) زنگ تفریح را که زنجره زد باز هم در کلاس غوغا شد ☐ ب) خدا آن ملتی را سروری داد که تقدیرش به دست خویش بنوشت ☐

ج) آفرین ، جان آفرین پاک را آن که جان بخشید و ایمان خاک را ☐ د) کسی گفت پروانه را ، کای حقیر برو دوستی در خورِ خویش گیر ☐

۷- واژه های قافیه در بیت زیر ، چه آرایه ی ادبی دارند ؟

من اینجا چون نگهبانم تو چون گنج تو را آسودگی باید مرا رنج

۸- در میان واژه های پایین ، یک جفت واژه ی هم معنا ، یک جفت واژه ی هم خانواده و یک جفت واژه ی متضاد بیابید و کنار هم بنویسید ۰/۲۵

خوف - فانی - موظّف - باقی - وظیفه - ترس

هم خانواده : مترادف : متضاد : ۰/۷۵

۴ درک مطلب

۱- دعای معروف (اللّهمّ غیّر سوء حالنا بحسن حالک) با کدام گزینه ارتباط معنایی دارد ؟ ۰/۲۵

الف) ای یاد تو مونس روانم جز نام تو نیست برزبانم ☐ ب) خداوندا به حق نیک مردان که احوال بدم را نیک گردان ☐

ج) زبانی ده که اسرار تو گوید روانی ده که دیدار تو جوید ☐ د) هم تو ، به عنایت الهی آنجا قدمم رسان که خواهی ☐

۲- هر یک از واژه های مشخص شده ، در عبارات و ترکیب های زیر ، چه معنایی را می رسانند ؟ ۰/۷۵

گر از عهد خردیت یاد آمدی آیین زرتشت اسکناس درشت

۳- کدام گزینه نادرست است ؟

الف) بیت (با زبان عقربک می گفت عمر می روم بشنو صدای پای من) به مفهوم " گذشت عمر " تاکید دارد ☐ ۰/۲۵

ب) ضرب المثل (از محبت ، خارها گل می شود) با مفهوم درس " آدم آهنی و شاپرک " ارتباط دارد ☐

ج) در بیت (این درختانند همچون خاکیان/ دست ها برکرده اند از خاکدان)، منظور از " خاکیان" و " خاکدان" به ترتیب : " گناهکاران" و"زمین"می باشد ☐

د) پیام اصلی بیت (نگردد شاخک بی بن ، برومند ز تو سعی و عمل باید ز من پند) ، " تجربه اندوختن " می باشد . ☐

۴- صحیح ترین معنی بیت (بُوی در دو گیتی ز بد رستگار / نکو کار گردی بر کردکار) در کدام گزینه آمده است ؟

الف) مزه و بوی رستگاری در دو جهان است ولی باید در نزد خداوند نیکوکار شوی ☐ ۰/۲۵

ب) در دو جهان از بدی رها و آزاد باشی و در نزد خداوند نیکوکار شوی ☐

ج) نیکوکاری در نزد خداوند از رستگار بودن در دو جهان بهتر است ☐

د) رستگار بودن در دو جهان بد است ولی نیکوکاربودن در نزد خداوند سزاوار است ☐

۵- برابر نهاد واژه های بیگانه ی زیر را بنویسید پازل : سوبسید : ۰/۵

۶- معنی کنایی مَثَل ها و اصطلاحات زیر را بنویسید

همه ماستا رو کیسه کرده بودن : دیگر خَرَم از روی پل گذشته بود : ۲

خیّاط هم افتاد تو کوزه : دلم بنا کرد به پر پر زدن :